

SEMMELWEIS EGYETEM
Egészségügyi Közzolgálati Kar

Közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzési szak

Tanulmányi Tájékoztató és mintatanterv

Budapest, 2026.

Tartalom

Intézményi keret és elérhetőség	3
Általános információk	5
Képzési és kimeneti követelmények	9
Mintatanterv	12
Tantárgyi adatlapok	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Szakdolgozati tájékoztató	17
Záróvizsga	23
Mellékletek	24

Intézményi keret és elérhetőség

Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet

A Mentálhigiéné Intézet 2010 áprilisától a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Közszolgálati Kar intézményeként folytatja tevékenységét. Az Intézet az Oktatási Hivatal engedélye alapján három mesterképzést (szociális munka mesterképzés, interdiszciplináris családtudomány mesterképzés, és rendszerszintű pszichológia mesterképzés (angol nyelvű)), valamint nyolc szakirányú továbbképzést (mentálhigiéné szakirányú továbbképzés, mentálhigiénés lelkipozíciói szakirányú továbbképzés, munkahelyi mentálhigiéné szakirányú továbbképzés, laktációs szaktanácsadó szakirányú továbbképzés, közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzés, aktív idősödés szakirányú továbbképzés, mentálhigiénés házasság- és család-lelkipozíció szakirányú továbbképzés, iskolai szociális munka szakirányú továbbképzés) indíthat.

Intézetünk feladatkörébe tartozónak tekinti a végzett hallgatók praxiskísérését, a kutatáson alapuló folyamatos curriculum-fejlesztést, a képzési szakanyagok készítését, valamint a segítő szakemberek képzését és továbbképzését.

Intézetigazgató: Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit, egyetemi tanár

Szakfelelős: Dr. Pilinszki Attila, egyetemi docens

Elérhetőségeink:

Postacím: Mentálhigiéné Intézet
 1428 Budapest, Pf. 2.
Cím: Budapest, 1089, Nagyvárad tér 4. XIX. em.
Tel: (1) 266-0878
Fax: (1) 214-5685
Honlap: <http://semmelweis.hu/mental/>

A tanulmányi ügyek intézésének helye és időpontja:

E-mail: gardonyi.gyongyi@semmelweis.hu
Cím: 1089, Budapest, Nagyvárad tér 4. (Fszt. 77. szoba)
Tel: (1) 459-1500 / 56549-es mellék
Fax: (1) 214-5685

Oktatással kapcsolatos információk:

Dr. Pilinszki Attila, egyetemi docens

e-mail: pilinszki.attila@semmelweis.hu

Horváthné Varga Erika, oktatásszervező

e-mail: varga.erika4@semmelweis.hu

Általános információk

A Közösségi és családi mediáció szakirányú képzés céljai

A képzés célja, hogy a képzést elvégző szakemberek képessé váljanak a családi és közösségi konfliktusok kezelésére a tanulmányaik során elsajátított módszerek segítségével. A képzésen megszerzett mediációs ismeretek, kommunikációs- és konfliktuskezelési technikák készségszintű alkalmazásával segítsék a vitában álló felek közötti együttműködést, hogy az érintettek megtalálják a számukra legelőnyösebb megoldást. A mediáció módszere az élet sok területén alkalmazható: család, lakókörnyezet, egészségügy, szociális szolgáltatások, önkormányzati hivatalok, oktatási intézmények, egyéb társintézmények.

Továbbá cél, hogy a mediációs és tárgyalási technikák alkalmazásával mikrotársadalmi szinten hozzájáruljanak az együttműködési készség és a vitakultúra fejlesztéséhez, valamint a felmerülő viták békés rendezéséhez.

A fentieknek megfelelően a képzési program kulcsfogalmai:

Alternatív konfliktuskezelés, empowerment, önismeret és társadalomismeret fejlesztése, hivatás- és hivatásszemélyiség-fejlesztés, interdiszciplináris együttműködés, felelősség, hitelesség, valamint integrált és tudatosított működésmód.

A felvétel feltételei:

Legalább alapképzési szakon szerzett diploma a következő képzési területeken:

- Bölcsészettudomány
- Társadalomtudomány
- Művészet
- Művészetközvetítés
- Orvos- és egészségtudomány
- Pedagógusképzés
- Jogi
- Gazdaságtudományok
- Államtudományi
- Sporttudomány
- Hitéleti

A képzés időbeli ütemezése

A képzés három féléves, minden félévben négy konzultációs időpontban, tömbösített formában, legfeljebb kéthetenként munkanapokon vagy a heti pihenőnapon kerül megszervezésre. A tanórák 45 percesek.

Az első félévben egy két és fél napos tréninggel indul a képzés, ami a négy képzési alkalmon felüli időráfordítást jelent.

Titoktartási kötelezettség

Azon stúdiumokban, melyek a hallgatók tevékenységével vagy kliensek konkrét eseteivel foglalkoznak, a titoktartás kötelező. Ennek megszegése a képzésből történő kizárást vonhatja maga után. A titoktartás megszegése olyan súlyos szakmai-etikai vétség, hogy a képzés minden érintettje köteles a képzés vezetőjének tudomására hozni észlelését.

Információk hallgatóknak

A hallgatók minden képzéssel kapcsolatos aktuális tudnivalókról és az egyes stúdiumok követelményeinek részleteiről az intézet honlapjáról (www.semmelweis.hu/mental), valamint a Moodle rendszerben tájékozódhatnak.

"Fórumok"

Hallgatói Önkormányzat (HÖK) Irodája

1089 Budapest, VIII. Nagyváradi tér 4. Hallgatói Centrum F-30. terem

Tel: 210-2930/56100, Fax: 210-4407

Esélyegyenlőséggel kapcsolatos ügyintézés

A Semmelweis Egyetem tevékenysége során általánosan érvényesíti az egyenlő bánásmód követelményét, a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, valamint az esélyegyenlőség szempontjait.

Kérjük a felvételt nyert jelentkezőket, hogy beiratkozáskor jelezzék, illetve nyújtsák be a magyar hatóságok által kiállított fogyatékosságot igazoló dokumentumaikat, így a Tanulmányi Osztály – egyeztetve az esélyegyenlőségi koordinátorral – megfelelő módon tudja biztosítani az esélyegyenlőség feltételeit végig a képzés alatt (<https://semmelweis.hu/az-egyetemrol/az-egyetem-bemutatasa/eselyegyenloseg-es-etikai-kodex/>).

Esélyegyenlőségi koordinátor

Horváth Balázs

E-mail: horvath.balazs@semmelweis.hu

Tel: 06-20-825-8426

Tanári kar

A képzés tanári kara főállású és részállású intézeti munkatársakból, külső (szerződéses) munkatársakból áll. A teljes stáb nyomon követi, illetve értékeli a hallgatók tanulmányi munkáját és fejlődését.

Kutatás, hallgatói visszajelzés

A képzési program fejlesztésének fontos módja hatékonyságának empirikus kutatása és az eredmények visszacsatolása a curriculumba. Ennek megvalósításához időről időre segítséget várunk a hallgatóktól kutatási anyagok, valamint hallgatói visszajelző kérdőívek kitöltésében.

Szakanyagok

A hallgatók számára az adott kurzusok Moodle-felületén megtalálható szakanyagok, ideértve az oktatók által készített videófelvételek, megosztott diasorok, illetve egyéb belső használatú jegyzetek, a képzés teljes időszaka alatt elérhetőek, ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra, hogy ezek megosztása a képzésen kívüli személyekkel, valamint az anyagok sokszorosítása, terjesztése szigorúan tilos.

Kiadványaink

A 2006-ban alapított, félévenként megjelenő European Journal of Mental Health (honlap: <https://semmelweis.hu/ejmh/>) olyan nemzetközi lap, amely angol és német tanulmányaival elsősorban a kelet-közép-európai mentálhigiénés szakembereknek juttat közös érdeklődésre számító szakanyagokat, és kíván preventív szemléletet közvetíteni.

A Mentálhigiéné Intézet kezdettől fogva gondoskodik hallgatóinak megfelelő szintű interdiszciplináris tankönyvellátásáról.

A szakmai kapcsolattartás és tudományos fórum céljait szolgálja az Embertárs című ökömenikus lelkigondozói és mentálhigiénés folyóirat, amelyet 2003-ban hoztak létre volt hallgatók, és amelynek szakmai felügyeletét Intézetünk munkatársai látják el.

Jelenléti és tanulmányi kötelezettségek

Az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlatokon és – az Intézet döntésének értelmében – előadásokon való legalább 75%-os részvétel. A képzés levelező jellegéből fakadóan az órák blokkokban kerülnek oktatásra, ezért a jelenléti kötelezettség teljesíthető az összes óra 75%-án való részvétellel, függetlenül az egyedi tárgyak óráin való részvételtől. Ez alól kivételek a választható tantárgyak, ahol a jelenlét a tárgyhoz kötötten számolandó (szintén 75%-os jelenléti

elvárással). Az oktatási alkalmak blokkokra tagolódnak (45 perc, 90 perc vagy 135 perc), amelyek 1-3 tanórának minősülnek. A szokásos rendnek megfelelően három késés egy hiányzásnak számít. Késésnek minősül, ha a hallgató az oktatási alkalom kezdetét követően, de legfeljebb 30 percen belül érkezik meg, vagy az oktatási alkalom befejezése előtt legfeljebb 30 perccel távozik. Amennyiben a késés vagy korábbi távozás mértéke meghaladja a 30 percet, az adott (blokkosított) tanóra hiányzásnak minősül.

Mesterséges intelligencia használat a kurzusokon

Az egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatában, valamint a Kar Hallgatói szabályzat a plágiumról, a szerzői jogokról és a mesterséges intelligencia rendszerek oktatásban történő felhasználásáról szóló szabályzatában foglaltak szerint a hallgató köteles minden szemináriumi dolgozat és szakdolgozat/diplomamunka nyilatkozni arról, hogy a dokumentum elkészítése során használt-e mesterséges intelligencia rendszert (a továbbiakban: MI), és a dokumentum mely részeihez, tartalmi egységéhez, módszertani eszközhöz, milyen célra vette igénybe az MI-t. A nyilatkozat sablonja a Tanulmányi Tájékoztató 3. számú mellékletében is megtalálható.

Intézetünk honlapján (www.semmelweis.hu/mental) bővebb tájékoztatás található a fentiekről.

Képzési és kimeneti követelmények

- 1. A szakirányú továbbképzés megnevezése:** közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzés
- 2. A szakirányú továbbképzésben szerezhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:** közösségi és családi mediátor
- 3. A szakirányú továbbképzés képzési területe:** társadalomtudomány
- 4. A felvétel feltételei:**
- 5. A képzési idő félévekben meghatározva:** 3 félév
- 6. A szakképzettség megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:** 90 kredit
- 7. A képzés során elsajátítandó kompetenciák, tudáselemek, megszerezhető ismeretek, személyes adottságok, készségek, a szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben:**

Tudáselemek, megszerezhető ismeretek:

- ismeretek az alternatív vitarendezésről;
- kommunikációs technikák ismerete;
- konfliktuskezelési technikák ismerete;
- a család működésére és a családi konfliktusokra vonatkozó ismeretek;
- a közösségre és közösségi konfliktusokra vonatkozó ismeretek.

Személyes adottságok, készségek:

- kommunikációs és tárgyalási képesség;
- konfliktuskezelési készség;
- a konfliktuskezelési folyamat kereteinek és határainak felismerése és betartása;
- elkötelezettség a konfliktusok békés rendezése mellett;
- aktivizálás és a konfliktusban álló felek erőforrásaira, megoldásaira építés képessége;
- konfliktusok megoldás-fókusszal való megközelítése;
- együttműködő és együttműködésre készítő képesség;
- pártatlanság és semlegesség a konfliktuskezelés folyamata során;
- kompetenciahatárok ismerete, társszakmák bevonása;

- önismeret-önreflexió.

A szakképzettség alkalmazása konkrét környezetben, tevékenységrendszerben
A végzett hallgató:

- kezdeményezi és részt vesz a konfliktusok békés rendezésére irányuló programok megvalósításában,
- képviseli az alternatív vitarendezés szemléletét és szempontjait a különböző szolgáltatások kialakításánál, valamint a helyi közösségben felmerülő konfliktusok kezelésében.

Szociális szféra

- családsegítés
- gyermekvédelem
- gyermekvédelmi mediáció
- közösségi konfliktusok kezelése
- családügyi mediáció;
- gyámügy.

Oktatási szféra: iskolai konfliktusok kezelése.

▪

A szakképzettség alapján a mindenkori jogszabályi környezet az alábbi feladatokban való közreműködésre jogosíthat fel:

- mediációs szolgáltatás megszervezése;
- közvetítő eljárás levezetése családi és közösségi témákban;
- konfliktuskezelési programok szervezése és lebonyolítása.

8. A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök, és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Főbb téma/témacsoport	Kreditérték
Társadalomismeret (mikro- és makrotársadalmi ismeretek: családra, kisközösségekre, településekre vonatkozó szociológiai ismeretek)	18 kredit
Pszichológiai ismeretek (kommunikáció, kommunikációs technikák, személyiségpszichológia, családra vonatkozó pszichológiai ismeretek, csoportlélektan, szociálpszichológiai ismeretek)	15 kredit
Mediáció (alternatív vitarendezés, konfliktus, konfliktuskezelés)	28 kredit
Terepgyakorlat (Családi és közösségi mediációs gyakorlat)	24 kredit

9. A szakdolgozat kreditértéke: 5 kredit

Mintatanterv

Tantárgy megnevezése	Neptunkód	Kredit érték	Összes tanóra /félév	Elméleti tanóra /félév	Gyakorlati, szemináriumi tanóra /félév	Előtanulmányi követelmények	Ismeretek ellenőrzése	Tantárgyfelelős
1. szemeszter								
Képzésindító tréning	MIKOMED003_1M	0	25	0	25		aláírás	Dr. Török Gábor Pál
A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei	MIKOMED001_1M	4	10	10	0		kollokvium	Dr. Pilinszki Attila
A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei szeminárium	MIKOMED025_1M	10	30	0	30		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Kommunikációs alapismeretek	MIKOMED022_1M	4	10	2	8		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Konfliktuselmélet, a konfliktuskezelés alapjai	MIKOMED023_1M	3	10	2	8		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
A család mint rendszer	MIKOMED024_1M	6	20	10	10		kollokvium	Dr. Szabó-Jáki Zsuzsanna
ÖSSZESEN (1. SZEMESZTER)		27	105	24	81			

Tantárgy megnevezése	Neptunkód	Kredit érték	Összes tanóra /félév	Elméleti tanóra /félév	Gyakorlati, szemináriumi tanóra /félév	Előtanulmányi követelmények	Ismeretek ellenőrzése	Tantárgyfelelős
2. szemeszter								
Lokális közösségi rendszerek	MIKOMED026_1M	5	10	6	4		kollokvium	Dr. Asztalos Bernadett
Közösségi konfliktuskezelés - módszerek és technikák	MIKOMED027_1M	8	20	4	16		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Csoportlélektan és csoportdinamika	MIKOMED028_1M	2	10	10	0		kollokvium	Dr. Török Gábor Pál
Családi mediáció - módszerek és technikák	MIKOMED029_1M	4	10	2	8		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Közösségi mediációs gyakorlat	MIKOMED011_1M	6	30	0	30		gyakorlati jegy	Dr. Asztalos Bernadett
Terepkísérő szeminárium	MIKOMED012_1M	6	25	0	25		gyakorlati jegy	Dr. Török Gábor Pál
Szakdolgozati szeminárium I.	MIKOMED030_1M	2	5	2	3		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
ÖSSZESEN (2. SZEMESZTER)		33	110	24	86			

Tantárgy megnevezése	Neptunkód	Kredit érték	Összes tanóra /félév	Elméleti tanóra /félév	Gyakorlati, szemináriumi tanóra /félév	Előtanulmányi követelmények	Ismeretek ellenőrzése	Tantárgyfelelős
3. szemeszter								
A mediáció helye a jogrendszerben	MIKOMED031_1M	5	10	0	10	A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei; A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei - szeminárium	kollokvium	Dr. Nagy Endre
Implementáció - a saját mediációs gyakorlat kialakítása	MIKOMED015_1M	4	12	0	12		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Mediációs gyakorlat	MIKOMED014_1M	6	30	0	30	Közösségi mediációs gyakorlat	gyakorlati jegy	Dr. Asztalos Bernadett
Módszerspecifikus szupervízió	MIKOMED016_1M	6	24	0	24		gyakorlati jegy	Dr. Török Gábor Pál
Szakdolgozati szeminárium II.	MIKOMED030_2M	3	8	0	8		gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Kötelezően választható tárgyak (a meghirdetett 12 kredit közül legalább 6 kreditet teljesíteni kell)								
Kapcsolatügyi mediáció	MIKVMED018_1M	3	10	0	10	A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei; A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei - szeminárium	gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Iskolai konfliktusok és bullying	MIKVMED032_1M	3	10	0	10	A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei; A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei - szeminárium	gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Outdoor szakmai önismereti műhely	MIKVMED033_1M	3	10	0	10	Képzésindító tréning	gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila
Online mediációs technikák	MIKVMED019_1M	3	10	0	10	A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor szerepei; A mediáció elmélete és gyakorlata, a mediátor	gyakorlati jegy	Dr. Pilinszki Attila

						szerepei - szeminárium		
<u>ÖSSZESEN (3. SZEMESZTER)</u>		30	104	0	104			

képzés összesen:	/1. félév	/2. félév	/3. félév
<u>KREDITÉRTÉK</u>	<u>27</u>	<u>33</u>	<u>30</u>
<u>ÖSSZES TANÓRA</u>	<u>105</u>	<u>110</u>	<u>104</u>

A szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök és a főbb ismeretkörökhöz rendelt kreditérték:

Főbb téma/témacsoport	Kreditérték
Társadalomismeret (mikro- és makrotársadalmi ismeretek: családra, kisközösségekre, településekre vonatkozó szociológiai ismeretek)	18 kredit
Pszichológiai ismeretek (kommunikáció, kommunikációs technikák, személyiségpszichológia, családra vonatkozó pszichológiai ismeretek, csoportlélektan, szociálpszichológiai ismeretek)	15 kredit
Mediáció (alternatív vitarendezés, konfliktus, konfliktuskezelés)	28 kredit
Terepgyakorlat (Családi és közösségi mediációs gyakorlat)	24 kredit

Szakedolgozati tájékoztató

A szakdolgozat célkitűzése a tanultaknak, más szakterületek releváns tapasztalatainak, valamint a szakirodalomnak az integrációja a mindennapi tevékenységbe. Ennek érdekében a hallgatónak írásos munkával kell bizonyítania, hogy a mediációs tevékenység végzéséhez megfelelő szemlélettel és ismeretekkel rendelkezik.

Tartalmi követelmények

Általános szempontok

A szakdolgozat tükrözze a képzésben megszerzett mediációs szemléletet, jártasságot, készséget. Dolgozatában foglalja össze a tárgyalt témával kapcsolatos legfontosabb tudományos ismereteket.

A szakdolgozat feleljen meg a hivatásetika, különösen az anonimitás követelményének, hogy a benne szereplők tényleges kiléte ne legyen felismerhető.

Választható típusok, szakdolgozati formák:

- A. Családi mediációs esettanulmány
- B. Közösségi mediációs esettanulmány

A hallgató mutassa be a mediációs eljárást, majd elemezze azt. Jól követhető legyen a közös munka folyamata mind eseményeiben, mind az érzelmi vonatkozások és az alkalmazott eszköztár tekintetében.

A témakifejtés konkrét szempontjai:

- A kapcsolatfelvétel körülményei: a felek bemutatása, első benyomások, a konfliktus rövid leírása, a kapcsolat létrejöttének körülményei.
- A mediációs eljárás előkészítése, szerződéskötés.
- A mediációs eljárás fő témái, az ezekre vonatkozó, a szakirodalomra is alapozó segítői megfontolások.
- Váljon láthatóvá a mediátor szakmai munkája, felkészültsége, hogyan használta a képzésen megszerzett ismereteket, készségeket, hogyan tudta segíteni a megegyezés folyamatát.
- Érzékelhető legyen személyes részvétele, érintettsége, dilemmái, esetleges elhatárolódási problémái (határtartás, illetve kompetenciahatárok), elkötelezettsége.

Formai követelmények

Terjedelem

A szakdolgozat terjedelme 50.000 karakternél nem lehet kevesebb és 80.000 leütésnél nem lehet több, amelybe a szóközök nem számítanak bele. [Ez kb. 22-35 A4 szabvány gépelt oldalnak felel meg.] A terjedelemben a táblázatok és az irodalomjegyzék beletartozik, de az ábrák, lábjegyzetek, mellékletek és az ábra- és táblázatjegyzékek nem tartoznak bele.

Főszövegen kívüli részek: Címlap, tartalom- és irodalomjegyzék, mellékletek, köszönetnyilvánítás.

Általános formai követelmények

A szakdolgozat javasolt részeinek sorrendje:

- Címlap
- Tartalomjegyzék
- Rövidítések/ábrák jegyzéke (opc)
- Bevezetés
- Főszöveg
- Köszönetnyilvánítás (opc.)
- Irodalomjegyzék
- Szerzői nyilatkozat
- MI-nyilatkozat
- Mellékletek

A **főszöveg** formai követelményei:

- A főszövegben: betűnagyság: 12-es; sorköz: 1,5; betűtípus: Times New Roman;
- A margók: alul, fölül, jobb oldalon: 2,5 cm, bal oldalon kötésmargó: 3 cm.
- Oldalak számozása: jobb alsó sarok.
- A fejezetek tagolása a decimális számozást követi.
- A lábjegyzetben: betűnagyság: 10-es; betűtípus: Times New Roman; sorköz: szimpla.

Jegyzetek

A jegyzetek az adott lap aljára kerülnek (lábjegyzet), nem a tanulmány végére összegyűjtve.

A lábjegyzetek alapvetően magyarázatok céljára szolgálnak, a főszöveghez megjegyzéseket, kiegészítéseket fűznek.

A szakirodalomra való hivatkozások a főszövegben történjenek. A hivatkozott szakirodalmak pontos bibliográfiai adatainak feltüntetése nem a lábjegyzetben, hanem az irodalomjegyzékben történjen.

Hivatkozások

A szakdolgozat elkészítésekor az **APA 7th** hivatkozási rendszer szabályai alkalmazandók. Az elkészítéshez javasolt hivatkozáskezelő szoftverek használata (pl.: Endnote, Zotero), de az alábbi leírás és példatár alapján a hivatkozások manuálisan is formázhatók.

Szerző-évszám rendszer a főszövegben

- A hivatkozások a főszövegben közvetlenül az utalás után állnak zárójelben.
- Szó szerinti idézés esetén meg kell adni a pontos oldalszámot: (Tomcsányi, 2003, p. 34), gondolatmenet ismertetésekor (parafrázis esetén) elegendő a műre való hivatkozás: (Tomcsányi, 2003).
- A zárójelben csak azokat az információkat szerepeltetjük, amelyek nem derülnek ki a szövegből: pl. Tomcsányi (2003) gondolatmenete szerint...
- Többszerzős művek:
 - Két szerző esetén a második vezetéknevet &-jellel kapcsoljuk az elsőhöz. Ha a nevek a főszöveg részét képezik, természetesen marad közöttük a kiírt kötőszó: (Vikár & Tomcsányi, 2003).
 - Három vagy több szerző esetén az első szerző nevét már az első előfordulásakor is et al., kifejezés követi, majd az évszám: (Tomcsányi et al., 2006).
- Testületi szerzőre ugyanúgy hivatkozunk, mint személyre, de nagyon hosszú és bonyolult testületi nevek az első megjelenés után csonkolhatók: (Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet [NCSSZI], 2012) második említéstől (NCSSZI, 2012)
- A Bibliát nem kell felsorolni az irodalomjegyzékben, de a hivatkozásnak egyértelműen azonosítania kell az idézett kiadást, ill. fordítást.

Idézetek és parafrázisok

A szószerinti idézetek és más szerzők tartalmi összefoglalásai jól különüljenek el a saját gondolatoktól.

- A gondolatnak és az egyértelműségnek megfelelő hosszúságban idézzünk.
- A szó szerinti idézeteket „idézőjelbe” tesszük, és pontosan, oldalszámmal együtt hivatkozunk: (Tomcsányi et al., 2006, p. 45) vagy (Tomcsányi et al., 2006, pp. 45–46).
- Három sornál nem hosszabb idézetek a főszövegben folyamatosan szerepelnek idézőjelek között, utána zárójelben a pontos hivatkozás.
- Legalább négy megkezdett sornyi idézetet külön bekezdésbe tördelünk, formailag is elkülönítve a főszövegtől (behúzással), ilyenkor elmarad az idézőjel.
- A bővebb, két bekezdésnél / fél oldalnál hosszabb idézeteket, amennyiben mégis szükségesek, mellékletbe tesszük, a főszövegben csak utalunk rá.
- Az idézőjelek között betűhíven követjük a forrásszöveget. Kihagyás kivételével a módosításokat szögletes zárójelbe tesszük: ... igazolódni látszik ebben az esetben az a gondolat, hogy a „nagygyűlölk terápia”-ba vonásával nyilvánvalóvá vál[hat]nak a lojalitás-összefonódások”...
- Amennyiben nem idézünk szó szerint, hanem más szerző gondolatát, véleményét, elméletét, vagy más által kidolgozott fogalmakat saját szavainkkal foglaljuk össze (parafrázis), ekkor is szükséges a hivatkozás pontos megadása: (Tomcsányi et al., 2006).
- Az általunk készített szövegben bármiféle adatot használunk fel, annak forrását jelölni kell.
- A hivatkozott szakaszok egyértelműsége értelmében, ha egy bekezdésnél hosszabb parafrázisról van szó, szükséges jelezni, hogy hol kezdődik a hivatkozás: pl. A következőkben Tomcsányi munkája alapján mutatom be a mentálhigiénés többlettudás ismérveit.

Plágiumszabályzat

A plágium minden formáját elítéljük és szankcionáljuk, függetlenül annak súlyosságától. A *Plágiumszabályzat* letölthető a kar honlapjáról:

<https://semmelweis.hu/ekk/dokumentumtar/kari-szabalyzatok/>

https://semmelweis.hu/ekk/files/2025/11/Hallgatoi_plagium_MI_szabalyzat_EKK_630_2025_KT_honlapra.pdf

Irodalomjegyzék

- A hivatkozott művek teljes bibliográfiai leírása a tanulmány végén álló irodalomjegyzékben szerepel, továbbá az irodalomjegyzékben felsorolt összes közleményre hivatkozni kell a dolgozatban.
- Azonos szerző és évszám esetén az egyes tételeket az ábécé kisbetűivel kell megkülönböztetni, és a hivatkozásokban is így szerepeltetni (Joób, 2014b).
- Az irodalomjegyzékben a közlemények valamennyi szerzőjét fel kell tüntetni.
- Betűrend: a szerző vezetékneve szerint.
 - Azonos szerző esetén a megjelenés évszáma dönt a sorrend tekintetében.
 - Azonos vezetéknev esetén a megjelenés évszáma, majd a keresztnév betűrendje a döntő a sorrendet illetően.
- Hiányzó adatok (évszám, kiadó) jelzése: n.d.

Nevek:

- A külföldi nevek esetében is a vezetéknevet írjuk előre, majd vesszővel elválasztva a keresztnévet.
- A szerzők keresztnévét minden esetben kezdőbetűvel rövidítjük, utána pont. Több keresztnév esetén a kezdőbetűk között szóközt hagyunk, az esetleges kötőjelet megtartjuk.
- Több szerző esetén a felsorolás elemei közé is vesszőt teszünk, az utolsó szerző neve elé &-jel kerül a vesszőt követően.

Példák a különböző források feltüntetésére:

Könyv:

Tringer, L. (1998). *A gyógyító beszélgetés*. HIETE.

Kemény, I., Janky, B., & Lengyel, G. (2004). *A magyarországi cigányság 1971-2003*. Gondolat Kiadó.

Könyvfejezet:

Pilling, J. (2005). A haldoklás és a gyász lélektana. In Kopp, M., & Berghammer, R. (Eds.), *Orvosi pszichológia*. (pp. 492–503). Medicina.

Teleki, B. (1990). Család támaszrendszere. In Benkő, Á. (Ed.), *Egészséges család, egészséges nemzet Családkongresszus 1990* (pp. 85–99). Nagycsaládosok Országos Egyesülete.

Folyóirat cikk:

egy szerző esetén:

Németh V. (2022). A mediáció szabályozásának története. *Belügyi Szemle*, 70(12), 2631–2643. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2022.12.5>

több szerző esetén:

Pilinszki, A., & Watfa, Zs. (2022). A válás folyamata és a mediáció. *Esély: Társadalom és szociálpolitikai folyóirat*, 33(1), 56-73. <https://doi.org/10.48007/esely.2022.1.3>

idegen nyelvű folyóiratcikk esetén:

Lafton, T., Wilhelmsen, J. E., & Holmarsdottir, H. B. (2024). Parental mediation and children's digital well-being in family life in Norway. *Journal of Children and Media*, 18(2), 198-215. <https://doi.org/10.1080/17482798.2023.2299956>

Szakdolgozat, disszertáció:

Szél, B. (2011). *A párkapcsolati összetartást segítő minták elemzése*. [Doktori értekezés, Budapesti Corvinus Egyetem].

Internetes források:

Vajda, A. (n.d.) *Utcán, betegen – A hajléktalanok egészségügyi ellátásáról*. Retrieved March 6, 2020, from <http://www.kazalkolos.lapok.hu/keret.cgi?utcanbetegen.htm>

Jogszabályokra való hivatkozás:

- A jogszabályra való hivatkozás nem számít szakirodalmi hivatkozásnak. Példa a helyes idézésre:
 - Törvényre: 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.

- Rendeletre: 9/2001. (XII. 20.) SzCsM rendelet a szociális szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról.
- Határozatra: 22/2003. (IV. 28.) AB határozat az eutanáziáról.

Titkosítás

A dolgozat készítésénél ügyeljünk a személyiségi jogok betartására (pl.: a beazonosíthatóság elkerülésére)! Lehetőség van a szakdolgozatban megjelenő egyes cég-/intézményi információk bizalmas kezelésére.

Amennyiben szükséges, lehetőség van a cég / intézmény nevének megváltoztatására is, ha az intézmény vezetője ezt elengedhetetlennek tartja.

Ezen kívül az adatok védelme érdekében a dolgozatok titkosításra kerülhetnek. A Neptun felületén a szakdolgozat feltöltésével egyidőben lehet kérvényezni a titkosítást. Így az opponens és a záróvizsgabizottság tagjai esetében alapkövetelmény a diszkréció. A dolgozat 'bizalmas, nem kölcsönözhető' felirattal tárolandó, ki nem adható.

Időbeli ütemezés

A hallgató a megadott formák közül választ egy szakdolgozati formát. A leadott tématerv (*Szakdolgozati előterv* – lásd Moodle, Szakdolgozati szeminárium tárgynál) alapján a szakmai team jelöli ki a konzulenseket figyelembe véve a hallgató preferenciáit és az oktatók leterheltségét is. Ezt követően a hallgató a számára kijelölt konzulens témájához jelentkezik a Neptun felületén.

A konzulenssel való kapcsolatfelvétel egyénileg történik. A találkozás helyszíne, módja is egyénileg egyeztetendő.

Módosítás

A szakdolgozat készítésekor a választott témával, vagy a választott típussal kapcsolatban felmerülhet a változtatás igénye. Módosítást a Neptun felületén lehet kérvényezni.

A szakdolgozat leadása

A szakdolgozatot a Neptun felületen megjelölt időpontig kell feltölteni digitális formában (pdf formátumban) a Neptun szakdolgozat felületre. A szerzői nyilatkozat (*2. számú melléklet*), valamint az MI nyilatkozat (*3. sz. melléklet*) a szakdolgozat kötelező melléklete, ennek leadását papír alapon, eredetiben is kérjük.

A szakdolgozatok leadásával egyidejűleg kérjük a konzulens aláírásával ellátott konzulensi kísérést igazoló lap leadását is. (*Konzulensi igazolólap* – lásd Moodle, Szakdolgozati szeminárium tárgynál.)

A szakdolgozat értékelése

A szakdolgozatot egy felkért bíráló értékeli. Az értékelés 1-5 fokozatú osztályzattal történik. Amennyiben a szakdolgozat értékelése elégtelen, a szakcsoport új bírálót jelöl ki. A szakdolgozat érdemjegye az új bíráló által adott jegy. Ha ez a jegy is elégtelen, akkor a dolgozat végső értékelése elégtelen. A következő félévben a dolgozatot a hallgató javított formában újra benyújthatja.

A szakdolgozat-védés háromtagú bizottság előtt történik. A szakdolgozat értékelése legkésőbb 5 nappal a védés előtt felkerül a Neptun rendszerbe. A hallgató a védés során bemutatja a szakdolgozatát, valamint válaszol a bíráló lapon szereplő két kérdésre és a bizottság tagjainak

kérdéseire.

Záróvizsga

A Záróvizsgával kapcsolatos általános eligazítást a TVSZ tartalmazza.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a szakon előírt tanulmányi kötelezettségek teljesítése (abszolutórium megszerzése a képzés lezárulta után
- legalább elégséges (2) érdemjegyű szakdolgozat

A záróvizsga tartalma:

a szakdolgozat szóbeli megvédése.

A záróvizsga eredménye:

$ZV = (SZD + V) / 2$, ahol

ZV = záróvizsgajegy átlaga 2 tizedesig megadva

SZD = szakdolgozatra kapott jegy

V = a szakdolgozatvédésre kapott jegy

kiváló	5
jeles	4,51-4,99
jó	3,51 - 4,50
közepes	2,91 - 3,50
elégséges	2,00 - 2,90
elégtelen	Ha bármely jegy elégtelen

Oklevél minősítése

Az oklevél minősítésének számítása: a záróvizsgajegy (a szakdolgozatra kapott jegy és a szakdolgozat védésére kapott jegy egyszerű átlaga) és az összes érdemjegy kreditekkel súlyozott átlagának egyszerű átlaga. A minősítés:

kiváló	4,51-5,00
jó	3,51 - 4,50
közepes	2,51 - 3,50
elégséges	2,00 - 2,50

Mellékletek

1. számú melléklet: szakdolgozat címlap

Hallgató teljes neve:
Szakdolgozat címe, alcíme

SZAKDOLGOZAT

SEMMELWEIS EGYETEM

Közösségi és családi mediáció szakirányú továbbképzés

Konzulens:

Intézetigazgató:
Dr. Pethesné Dávid Beáta Judit
egyetemi tanár

BUDAPEST

2026

2. számú melléklet: szerzői nyilatkozat

SZERZŐI NYILATKOZAT

a szakdolgozat készítésére vonatkozó szabályok betartásáról

„Alulírott (Név, Neptun-kód:), mint a szakdolgozat szerzője nyilatkozom arról, hogy dolgozatom elkészítésénél (melynek címe:

.....

.....)

a megadott jegyzéken túl, a bibliográfiában felsorolt nyomtatott és online szakirodalmon kívül más irodalmat nem használtam fel. A dolgozatom önálló, saját munkám. A dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat, különösen a hivatkozások és idézések tekintetében, betartottam.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben bizonyítható, hogy a dolgozatot nem magam készítettem, vagy a dolgozattal kapcsolatban szerzői jogsértés ténye merül fel, az Egyetem ellenem fegyelmi eljárást indíthat.

.....

Hallgató

Budapest, dátum

3. számú melléklet: mesterséges intelligencia nyilatkozat

NYILATKOZAT
MESTERSÉGES INTELLIGENCIA RENDSZER VAGY SZOLGÁLTATÁS
HASZNÁLATÁRÓL

TELJESÍTMÉNY-ÉRTÉKELÉSHEZ LEADOTT FELADAT ELKÉSZÍTÉSE SORÁN

Alulírott (Neptun kód:)
..... jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a
.....
..... BSc/MA/MSc/Szakirányú továbbképzés képzési program
keretében meghirdetett tantárgyhoz
(tantárgykód:.....) kapcsolódó feladat
(..... című *házi feladat/ beadandó dolgozat /*
*projektmunka / szakmai gyakorlat beszámoló/ szakdolgozat/diplomamunka*¹ (a továbbiakban:
dolgozat) teljesítéséhez mesterséges intelligencia rendszert vagy szolgáltatást az alábbiak
szerint vettem igénybe:

- ☐ mesterséges intelligencia alapú eszközt vagy technológiát semmilyen formában nem használtam.
- ☐ mesterséges intelligencia alapú technológiát a háttérkutatás és a témához kapcsolódó ismeretek bővítésének céljából használtam. Az MI által generált tartalom közvetlenül nem szerepel a munkámban.
 - Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:
 - A hallgatói munka azon részeit, amelyekben az MI-használat hatással volt a háttérkutatásra (pl. bevezető, módszertan, diszkusszió, irodalomjegyzék stb.):

Kijelentem továbbá, hogy

1. aktívan tájékozódtam a felhasznált mesterséges intelligencia rendszerek képességeiről és korlátairól, olyan mértékben, hogy felelősségteljesen használhassam;

¹ A megfelelő aláhúzendó

2. ellenőriztem, hogy a mesterséges intelligencia rendszerek által generált és általam felhasznált tartalom tényszerűen helyes;
3. tudatában vagyok annak, hogy e mű szerzőjeként én vagyok felelős az abban foglalt információkért és állításokért
4. a dolgozat elkészítése során az önálló munkavégzés követelményét betartottam, ezzel kapcsolatban nem viselkedtem megtévesztően.

- ☐ az alábbiakban részletezett módon mesterséges intelligencia technológiát használtam olyan tartalmak előállítására, amelyek módosított vagy eredeti formában a dolgozat részét képezik. Az MI által generált tartalmak hitelességét ellenőriztem, felhasználásukat dokumentáltam és hivatkoztam.

MI rendszert használtam fel:

- a) szöveges tartalom stilisztikai és nyelvtani javításához

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- b) szaknyelvi fordításhoz

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- c) tudományos adatbázisban történő kutatáshoz, válogatáshoz

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- d) hivatkozáskezeléshez és bibliográfia készítéshez

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- e) képi és audiovizualizációs tartalom fejlesztéséhez, létrehozásához

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- f) adatvizualizáció és statisztikai számítás készítéséhez

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- g) forrásmegbízhatóság és tudományos hivatkozások ellenőrzéséhez

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- h) tartalomkészítéshez és szöveggeneráláshoz

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- i) ötletgenerálás, koncepció készítéshez

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

- j) egyéb

módon:.....

Felhasznált MI-eszköz neve és verziója:

Kijelentem továbbá, hogy

1. aktívan tájékozódtem a felhasznált mesterséges intelligencia rendszerek képességeiről és korlátairól, olyan mértékben, hogy felelősségteljesen használhassam;
2. ellenőriztem, hogy a mesterséges intelligencia rendszerek által generált és általam felhasznált tartalom tényszerűen helyes;
3. tudatában vagyok annak, hogy e mű szerzőjeként én vagyok felelős az abban foglalt információkért és állításokért;
4. a dolgozat elkészítése során az önálló munkavégzés követelményét betartottam, ezzel kapcsolatban nem viselkedtem megfélemlítően.

Tudomásul veszem, hogy az MI-eszközök jogosulatlan vagy eltitkolt használata az egyetemi és kari szabályzatok megsértésének minősül.

Kelt:, 20..... év hó nap

Hallgató aláírása:

.....